

31.5.2024

Asta Sihvonen-Punkka

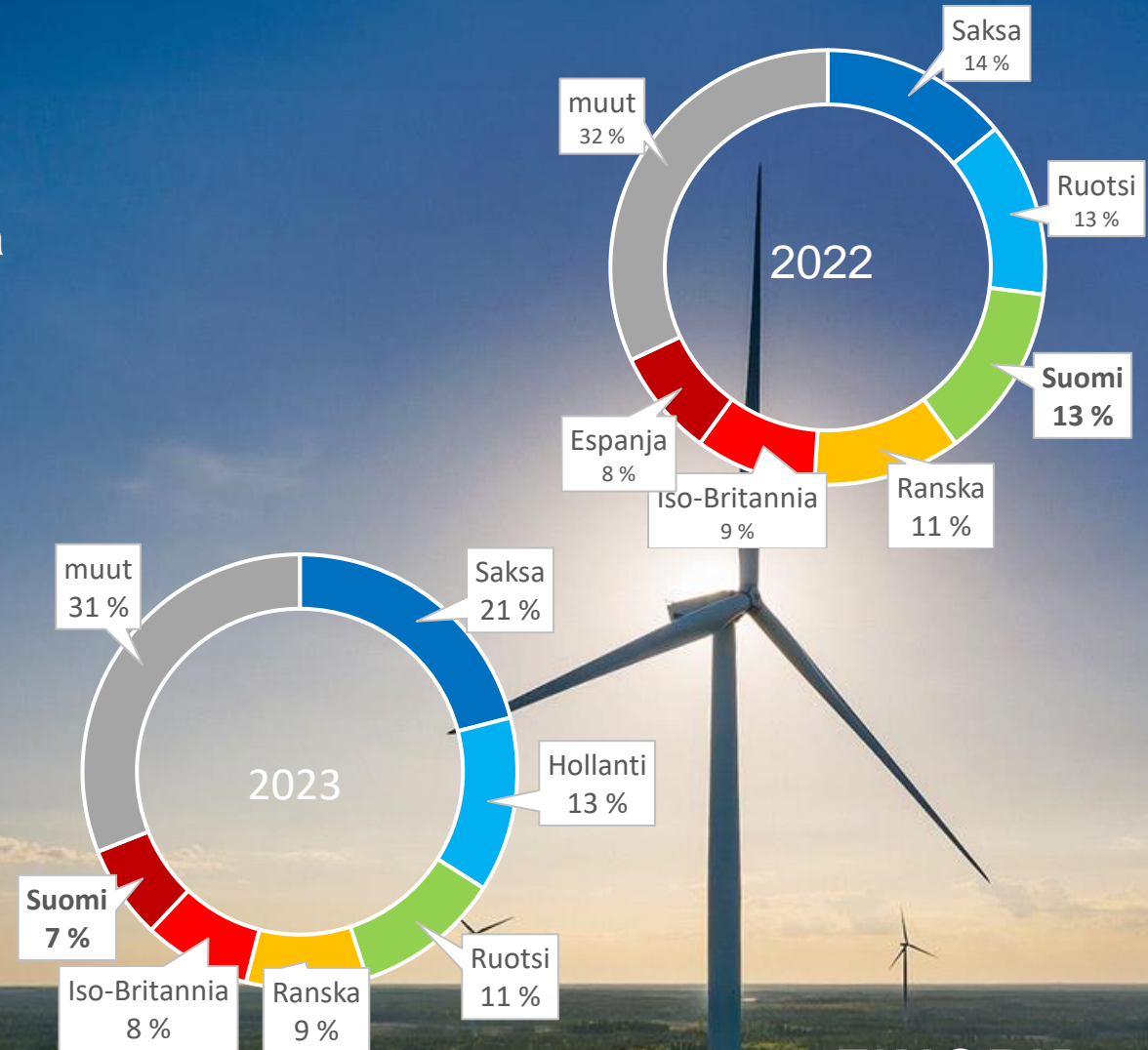
Fingridin ajankohtaiset

Neuvottelukunnan kokous 30.-31.5.2024

FINGRID

Suomen sähköjärjestelmään on liitetty paljon tuulivoimaa ja tahti jatkuu

- Viime vuosina Suomessa on liitetty valtavasti tuulivoimaa suhteessa Suomen sähköjärjestelmän kokoon
- Jos verrataan esim. tuulivoiman jättiläiseen Saksaan, Suomeen liitetty ja käyttöön otettu tuulivoiman määrä on vuosina 2022 ja 2023 ollut moninkertainen
- Kuluvana vuonna on otettu käyttöön n. 500 MW uutta tuulivoimaa

Edessä on sähkömarkkinoiden muutosten vuosi – muutos tehdään yhdessä ja aktiivisella yhteistyöllä

Tärkeää:

- ✓ Pitää huolta omasta taseesta 24/7
- ✓ Tarjota joustokyky markkinoille
- ✓ Valmistautua markkinamuutoksiin

aFRR energiamarkkina käyttöön 12.6.2024

- Suomeen kansallinen aFRR-energiamarkkina
- Aktivoidulle aFRR-energialle tulee hinta, joka tulee osaksi tasepoikkeaman hinnan määrittystä
- Reservitoimittajilla mahdollisuus päivittää aFRR-energiatarjouksia lähellä käyttöhetkeä
- aFRR aktivointi ohjautuu aktivointikustannuksiltaan edullisimmille kohteille
- Liityntä eurooppalaiselle PICASSO-kauppapaikalle viivästyy syksyyn

Source - https://www.entsoe.eu/network_codes/eb/picasso/

Voimalaitosten ja sähkövarastojen järjestelmätekniisten vaatimusten (VJV & SJV) päivittäminen 2024

- Voimalaitosten ja sähkövarastojen järjestelmäteknisillä vaatimuksilla varmistetaan näiden yhteensopivuus sähköjärjestelmän kanssa ja koko sähköjärjestelmän käyttövarmuus.
- Sähköjärjestelmä on muuttunut valtavasti sen jälkeen, kun vuosina 2018 ja 2019 otettiin edelliset versiot vaatimuksista käyttöön. Muutos jatkuu edelleen.
- Lähes kaikki uudet voimalaitokset ovat suuntaajakytkettyjä ja nykyisin vielä käytössä olevia tahtigeneraattoreita poistuu tulevaisuudessa käytöstä. Nykyiset suuntaajat kuitenkin tarvitsevat tahtikoneita toimiakseen stabiilisti. Uusilla vaatimuksilla pyritään varmistamaan suuntaajakytkettyjen voimalaitosten ja sähkövarastojen stabiili toiminta kaikissa tulevaisuuden käyttötilanteissa ja häiriöissä.
- Asiakkailla on halu rakentaa hybridivoimalaitoksia, joissa saman liittymispisteen taakse liitetään eri tuotantomuotoja sekä sähkövarastoja. Tämä edistää kustannustehokasta liitettävyyttä sekä tehokkaasti hyödynnettyä verkkoa. Hybridivoimalaitokset huomioidaan uusissa vaatimuksissa.
- Uusissa vaatimuksissa korostetaan laitosten ohjattavuutta sekä kykyä kestää ja palautua verkon häiriöistä.

Fingridin järjestämä julkinen kuuleminen 04/2024

VJV2024 ja SJV2024 Energiavirastolle vahvistettavaksi 11/2024

Energiaviraston järjestämä julkinen kuuleminen 06-08/2024

Uudet vaatimukset vahvistettu ja voimassa 12/2024

FINGRID

OL3 järjestelmäsuojakiistan tilanne

- Energiavirasto velvoitti päätöksessään Fingridin toimittamaan sille valvontalain 10.1 §:n mukaisesti ”järjestelmäsuojan kustannusten osalta soveltamansa maksujen määräytymisperusteet” tai ”ehdotuksen muusta mekanismista”. Fingridin näkemyksen mukaan tämä on ainoa Energiaviraston päätöksessään asettama velvoite. Fingrid pitää velvoitetta perusteettomana.
- Fingrid julkisti luonnoksensa OL3:n ehdoista, järjestelmäsuojan maksujen määräytymisperusteista ja perustelumuistiosta, joissa se esitti järjestelmäsuojan kustannusten kohdistamista kokonaisuudessaan TVO:lle ja käynnisti samalla sidosryhmäkuulemisen. Sidosryhmäkuulemisella saatiin 19 lausuntoa.
- Seuraavaksi loppukevään aikana odotetaan markkinaoikeuden välipäätöstä TVO:n prosessuaalisesta asemasta sekä välipäätöstä Fingridin uuteen pyyntöön Energiaviraston päätöksen täytäntöönpanon kieltämisestä/keskeyttämisestä.

25.5.2022 TVO:n tutkintapyyntö Energiavirastolle Fingridin toiminnasta OL3:n verkkoon liittämiseksi ja järjestelmästä vastaavan velvoitteiden täyttämiseksi

4.4.2024 Fingrid julkisti luonnoksensa OL3:n ehdoista ja aloitti sidosryhmäkuulemisen näistä

7.5.2024 Fingrid pyysi uudelleen MAO:a kieltämään/keskeyttämään Energiaviraston päätöksen täytäntöönpanon

11.1.2024 Energiaviraston päätös. Sekä Fingrid että TVO ovat valittaneet markkinaoikeuteen (MAO).

30.4.2024 Fingrid toimitti Energiavirastolle OL3:n ehdot

FINGRID

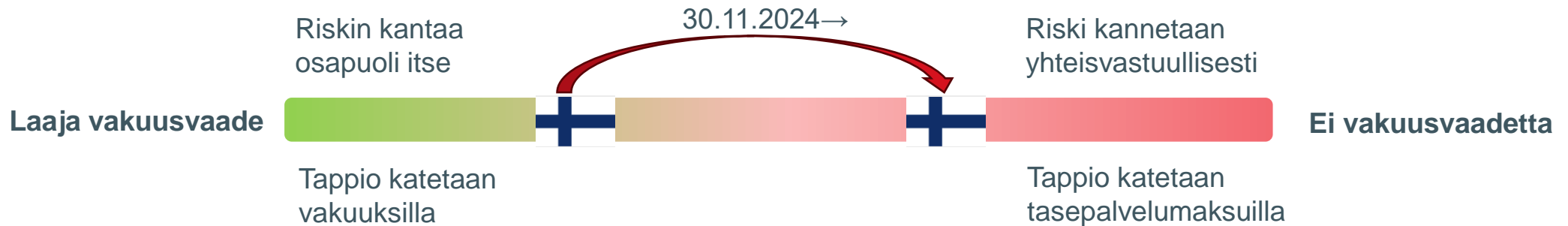
Fingridin keskeisimmät argumentit kiistassa

- Energiaviraston päätös on virheellinen siltä osin kuin Fingrid on velvoitettu toimittamaan maksujen määräytymisperusteet vahvistettavaksi. Maksujen määräytymisperusteita ei voi vahvistaa ennen kuin sähkömarkkinalain 45.2 §:n mukaiset ehdot on laadittu ja asiassa on annettu lainvoimainen tuomioistuimen ratkaisu järjestelmäsuojan luonteesta.
- TVO:n tulee kattaa jatkossa kaikki järjestelmäsuojaista aiheutuvat kustannukset. Tämä on perusteltua muun muassa seuraavista syistä:
 - Järjestelmäsuoja ei tarvita muuhun kuin OL3:n käyttämiseen 1 300 MW:n ylittävällä teholla.
 - TVO voi optimoida tuottamansa tehon alueella 1 300–1 650 MW suhteessa järjestelmäsuojan kustannuksiin.
 - Muu ratkaisu voisi rikkoa sähkömarkkinalain mukaisia tasapuolisuus- ja syrjimättömyysperiaatteita.
 - Mikäli Fingrid veloitettaisiin ottamaan vastuulleen sellaisia järjestelmäsuojan kustannuksia, jotka kuuluvat nykyisin TVO:lle, olisi kyseessä kielletty valtiontuki TVO:lle ja sen omistajille.

Tasevastaavien sopimusehdot ja vakuudet

- Energiavirasto muokkasi tasevastaavien ehtojen vakuuksia ehtojen vahvistuksen yhteydessä (voimaan 30.11.2024). Tämän seurauksena mm. tasevastaavastavan vakuuden määrä pienenee huomattavasti nykyisestä, tasevastaavan markkinoilta sulkemisen riski kasvaa, sekä tasevastaavasta ongelmatilanteessa realisoituva kustannus katetaan todennäköisemmin myös yhteisvastuullisesti. Fingrid on vienyt energiaviraston päätöksen markkinaoikeuteen.

Nykyisellä päätöksellä:

- Fingrid on käynnistänyt kuulemisen tasevastaavien ehdoista (10.5.-10.6.). Ehtoihin on lisätty mahdollisuus lisävakuuksien asettamiseen tietyissä tilanteissa, sekä vakuuden asettamisaika (lisäykset ovat jo nykyisellään tasevastaaville käytössä olevia eSett taseselvityssopimuksen kautta).
- Fingrid on myös teettänyt selvityksen tuotannon huomioimista vakuuslaskennassa, selvityksessä ei nähty perusteita tuotannon huomioimiselle. Lisäksi Fingrid tutkii uusia keinoja tasevastaavien vastapuoliriskihallintaan.

Entso-E:n prioriteetit seuraavalle EU-vaalikaudelle 2024-2027

FINGRID

2024: European election year

Informal engagement on ENTSO-E draft priorities with decision makers and stakeholders

Publication of ENTSO-E priorities and formal engagement with new decision makers and stakeholders & training sessions

Discussion on draft ENTSO-E priorities in BD & AS

Approval of ENTSO-E priorities by the Board

Consultation of ENTSO-E External Advisory Group

Approval of ENTSO-E priorities by the Assembly

EP Elections

Proposal for COM President

EP Hearings of candidate Commissioners

EC Programme and priorities

JAN	FEB	MARCH	APR	MAY	JUNE	JULY	AUG	SEP	OCT	NOV	DEC
-----	-----	-------	-----	-----	------	------	-----	-----	-----	-----	-----

BE Presidency of EU Council

HU Presidency of EU Council

ENTSO-E priorities for the new Commission

1. Maintain a legislative framework supporting a secure and efficient power system for the whole Europe by...

Considering the Grid in all new energy, industry and environment legislation

Enabling the implementation of agreed upon measures

Supporting for the continued resilience of the system

3. Identify adequacy and flexibility needs and take appropriate measures

2. Ensure that the grid infrastructure investments follow the needs of the energy transition, both offshore and onshore, by...

Keeping energy efficiency and electricity at the centre of infrastructure planning

Ensuring appropriate regulatory framework for grid investments

Delivering EU funding and make best use of it

Secure adequate supply chain and workforce

4. Finalize the transformation towards a market design for a carbon neutral Europe

1. Maintain a legislative framework supporting a secure and efficient power system for the whole Europe by...

Considering the Grid in all new energy, industry and environment legislation

- Systematically assess the impact of new environmental legislation on grid development : on availability of grid technologies or on the pace of grid rollout.
- Always consider the impact of market rules on operation of the power system and on system security margins.

Enabling the implementation of agreed upon measures

- Implement measures that have been already agreed. Assess measures before proposing structural changes and build on the existing instead.
- Simplify the framework wherever possible to focus scarce resources where they are most needed.

Supporting for the continued resilience of the system

- Finalise the review of the Network Codes and the work on the Network Code on Demand Response
- Ensure swift implementation of cybersecurity rules.
- Ensure that all resources contribute to system security.

2. Ensure that the grid development pace follows the needs of the system onshore and offshore, by...

Keeping energy efficiency and electricity at the centre of infrastructure planning

- Implement the revised energy infrastructure planning framework.
- Ensure EU objectives and Member States policies are consistent, to reinforce visibility on the energy system pathways.
- Support ENTSO-E to further reinforce its approach of a system wide optimisation in network planning.
- Ensure close coordination and collaboration in offshore-onshore grid planning, building and operation according to existing roles and expertise.

Ensuring appropriate regulatory framework for grid investments

- Facilitate anticipatory investments
- Consider including in the mandate of National Regulatory Agency (NRAs) the achievement of long-term energy and climate objectives.
- Further analyse whether efficient and fair cost sharing processes can accelerate deployment of grids onshore and offshore

2. Ensure that the grid development pace follows the needs of the system onshore and offshore, by...

Delivering EU funding and make best use of it

- Scale up EU funding for grid & related digital infrastructure.
- Allow that dedicated funding can be allocated to relevant internal infrastructure projects.
- Use EIB and EU funding to de-risk projects.
- Continue funding of research and innovation for the future power system.

Securing adequate supply chain and workforce

- Build on the Grids Action Plan and Net Zero Industry Act to ensure adequate and sustainable manufacturing capacity.
- Overcome capacity constraints for power grid technologies through coordinated industry dialogues.
- Update and simplify public procurement regulations for system operators
- Propose initiatives for developing grids related skills and competences.

3. Identify adequacy and flexibility needs and take appropriate measures by...

- Ensuring that adequacy issues are identified in time and provide guidance for the adaptation of the European Resource Adequacy Assessment (ERAA) methodology.
- Considering how flexibility needs can progressively be further assessed at national and European level.
- Ensuring that adequacy and flexibility issues identified are recognised and translated into actions.

4. Finalize the transformation towards a market design for a carbon neutral Europe by...

- Prioritising the work announced on simplification and streamlining of the framework for Capacity Remuneration Mechanisms.
- Considering thoroughly all alternatives and stakeholders views in the revision process of the Guideline on Forward Capacity Allocation.
- Ensuring that the upcoming CACM revision does not put at stake operational security
- Considering how additional market design improvements could improve market and system functioning.
- Regularly reviewing existing mechanisms to make sure they are fit for purpose and do not create unintended distortions or system costs
- Ensuring efficient price signals to incentivise flexibility
- Developing future proof market model for offshore energy

Kiitos.

Fingrid Oyj

Läkkisepäntie 21

00620 Helsinki

PL 530, 00101 Helsinki

Puh. 030 395 5000

Fax. 030 395 5196

www.fingrid.fi

FINGRID